

Annie Lööf: Sommartal 2017

Talare
Annie Lööf
Partiledare

Datum
24 augusti 2017

Plats
Stockholm

Välkomna hit till Hasselbacken och Centerpartiets årliga sommartal. Vi lever i en omvälvande tid. Det är en tid då värderingar spelar roll. När islamister, terrorister, mördar oskyldiga. När högerextrema, vitmakt-anhängare, hetsar, hatar och mejar ner antirasister med bil i Charlottesville. När nazister kastar bengaliska eldar mot ensamkommande flyktingbarn. Då behövs en kraftfull motståndsrörelse mot extremism, i alla dess former. Som agerar, tar striden, som inte tyst ser på. *Mina vänner, Som jag sa i Almedalen. Stå upp. Stå pall. Anständigheten behöver er. ***Det är också en omvälvande tid för klimatet. Klockan tickar allt snabbare. Vi måste ställa om. Det behövs gröna reformer. Så att vi kan få ett grönare flyg för ett bättre klimat. Så att vi kan få fler miljövänliga bilar. De senaste åren har mycket hänt i vårt närområde. Vi behöver öka Sveriges motståndskraft mot omvärlden. Vi måste återställa tryggheten i hela landet. Genom fler poliser och bättre arbetsvillkor för de poliser som jobbar. Genom mer pengar till försvaret. I mitt jultal, tog jag upp att försvarsanslagen måste upp till minst det nordiska genomsnittet. Och att detta bör ske under nästa försvarsperiod. Eftersom vi måste rusta det svenska försvaret i hela landet. Med den senaste överenskommelsen som slöts mellan Centerpartiet, Moderaterna och regeringen tog vi ett första steg. Men vi vet att mer behöver göras. Det är också nu vi måste rusta oss för sämre tider. Högkonjunkturen varar inte för alltid. Det gäller inte minst för att hejda de regionala och sociala klyftorna. Ska vi kunna förbättra integrationen och skapa jobb i hela landet. Då krävs en bättre fungerande arbetsmarknad och att man ser småföretagen som den jobbmotor de faktiskt är. Jag är glad att Alliansen enats om inträdesjobb. Att jobbdörren kan öppnas för dem som idag står utanför. Integrationen. Att nyanlända ska få jobb. Det kommer att vara en av de viktigaste frågorna i nästa års val. Det var en prioriterad fråga för Centerpartiet att kunna ge ett gemensamt svar på. Så att de som idag lever på låga bidrag ska kunna få en egen, högre lön. Vi lever också i en tid då många frågar sig om det går att lita på sjukvården. Där behovet av politisk handlingskraft, av ledarskap, är stort. Därför kommer jag att fokusera mitt sommartal på just detta. På en nära

och tillgänglig vård i hela landet. Och på barns och ungas utsatthet. Det är hög tid. Varje dag väntar människor runt om i Sverige på att få vård. Trots att sjukvårdspersonal varje dag gör fantastiska, heroiska insatser. Trots att människor från världens alla hörn jobbar dagligen med att hjälpa oss när vi blir sjuka. Så växer köerna. Inte minst har sommaren visat många prov på hur ansträngd situationen är. Små barn tvingas vänta, i för dem och inte minst föräldrarna, outhärdliga timmar, i ångestfyllda dagar, på hjärtoperation. För att det råder brist på specialistsjuksköterskor. Det kan ta flera veckor att få hjälp på vårdcentralen med ett ont knä eller en värkande axel. Det tar lång tid att komma vidare till specialist när höften tagit slut. Att få diagnos och behandling. Personalen undrar om de hinner gå på toaletten under sitt pass. Eller om det måste vänta tills arbetsdagen är över. Och gravida tvingas ut på långa färder när det är dags att föda, för att förlossningsvården inte har kapacitet nog. För att den inte fungerar som den ska. *Detta är inte rättvisa. Detta är inte trygghet. Mina vänner, det är sprickor i välfärden som klyver Sverige. ***Vi har nog alla sett sjukvården på nära håll. Frågan berör. För i tid av sjukdom är man i ett utsatt läge. När en förkylning sänkt oss. När kroppen värker. Som blivande föräldrar. Eller när någon i familjen drabbats av svår sjukdom. Fått vandra sjukhuskorridorerna upp och ner. Känt stressen. Pressad av stundens allvar. Av sorgen. Inte kunnat sitta stilla i den obekväma sjukhusstolen. Känt klumpen i magen och oron som knackar på. Fått hjälp, kunnat åka hem med medicin eller bara med uppmaningen att vila. Eller. Så förlorade vi kampen. När någon nära anhörigs sjukdom inte gick att bota. Känt den bottenlösa sorgen. Att aldrig mer kunna ringa och berätta om något vardagligt och vanligt som hänt. Att bara ha minnen och fotografier kvar. Svåra stunder. Som tyvärr också är en del av livet. Alla vi som varit där. Vi vet hur viktigt det är med en nära och tillgänglig sjukvård. Som gör att man känner sig trygg. Oavsett vilket besked man fått. Som inte bara kan erbjuda snabb och säker hjälp. Utan någon som också ser en. Som ser ens behov. Att det finns någon som hinner visa empati. Som inte bara behöver stressa vidare till nästa. Helt enkelt att hjälpen finns där, när man behöver den. Varje dag sliter vårdpersonalen. Varje dag gör de sitt yttersta för att vi ska kunna känna trygghet. För att vi ska kunna lita på sjukvården. Men Sverige tappar i internationella jämförelser. Vi har en vård i världsklass när det gäller att behandla sjukdomar. Det är naturligtvis viktigt. Det ska vi vara stolta över. Men det brister när det kommer till hur lång tid det tar innan vi faktiskt får vård. Tillsammans med Irland, Storbritannien och Polen ligger vi i botten. Människor får vänta. På att få sin diagnos. På besked. På att få hjälp. *Mina vänner, att Sverige halkar efter. Det visar att vi måste anstränga oss

mer. Att vi måste göra mer för att korta vårdköerna. *** Enligt en rapport från Myndigheten för vård- och omsorgsanalys från förra året är bara en tredjedel av patienterna nöjda med hur sjukvården fungerar. En minskning med 13 procent sedan 2010. Att köerna växer. Att det ser olika ut i olika landsting och regioner. I olika delar av landet. Att det exempelvis tar längre tid att få hjälp i Norrbotten än i Värmland eller Västra Götaland. Att det är så stora regionala, geografiska skillnader, det borde inte vara ett normaltillstånd. Men så är det idag. Välfärdslandet Sverige ska kunna erbjuda en nära och tillgänglig sjukvård. Oavsett var i landet man bor. Alla människor har rätt att få den hjälp man behöver. När man behöver den. * För mina vänner, vården ska vara trygg. Den ska finnas där. Den ska finnas där för alla. *** Det handlar om trygghet. Vi måste sluta den vårdklyfta som vidgas allt mer i Sverige. Ska vi klara det behövs förändringar. Ska köerna kunna kapas, ska vi få fler läkare och snabbare hjälp på vårdcentralerna måste vi tänka nytt. Det duger inte att sitta bredvid och titta på medan köerna fortsätter växa. För att fler ska få hjälp snabbare har Centerpartiet föreslagit en tillgänglighetsmiljard. Pengar som betalas ut till vården om tiden blir kortare mellan första kontakten med sjukvården till dess att patienten är frisk eller en behandling påbörjats. På så sätt kan patientens bästa sättas i första rummet. Det ska ta högst tre dagar innan man får träffa en läkare på sin vårdcentral. Gärna kortare tid än så. Eftersom vi vet att rätt diagnos tidigt ökar chanserna till att bli frisk. Idag vet ungefär hälften av oss vem vår läkare är. Trots att möjligheten att träffa samma person ofta leder till ökad trygghet. Vi tycker därför att alla som vill ska ha rätt till en fast läkarkontakt. Så att man vet vem man ska träffa. Så att man vet vem man ska vända sig till när man känner sig som mest utsatt. Precis som man vet vem barnens förskollärare är, eller vem som möter en i dörren när det är dags att gå till tandläkaren. Primärvården, vårdcentralerna, måste stärkas. De som är den första dörren in till sjukvården. Genom mer resurser, fler läkare, fler sjuksköterskor och undersköterskor. Så att vården kommer närmare. Så att du, när du söker vård för dig själv eller ditt barn, snabbare ska få hjälp. Vi vill låta fler läkare än i dag få möjlighet att starta upp en egen praktik. På så sätt kan vi få en närmare vård i hela landet. Så gjorde man i Norge, med precis de resultat vi vill se i Sverige. Detta är några av de viktiga pusselbitar som måste på plats för att vården ska bli mer tillgänglig. För att människor ska kunna känna större trygghet. I hela landet. Dessutom. När vartannat besök sker på en privat vårdcentral. Det är nästan 20 miljoner besök om året. Då går det inte att föra en politik som riskerar att alternativen stänger. * Det är inte att sätta människors bästa främst. Det är inte att ta ansvar. Det är inte att visa ledarskap. Det är inte att skapa trygghet. Stefan

Löfven borde använda samma paroll om vården, som han gör när han pratar om den svenska modellen. För den svenska vården, både den offentliga och den privata, ska utvecklas. Inte avvecklas.***Sjukvård handlar om trygghet. Om rätten att få hjälp när man mår dåligt. Det gäller alla. Det gäller självklart också alla barn och unga. För en annan stor fråga. Ett stort, växande samhällsproblem handlar om barns och ungas utsatthet. Att den psykiska ohälsan hos unga ökat sedan 1980-talet. Att det nu finns nya arenor som gör unga ännu mer utsatta. Sociala medier har en tydlig baksida. Det visar inte minst undersökningar som säger att var tredje ung utsatts för någon form av kränkning på nätet. För vissa har kränkningarna blivit så vanliga att de är en plåga varje vecka. Kanske varje dag. Men trots att siffrorna talar sitt tydliga språk om att unga mår allt sämre. Så växer köerna till barn- och ungdomspsykiatri. Trots att det kan få allvarliga konsekvenser om barnen inte får stöd och hjälp. Barn och ungas utsatthet. Barn som behöver hjälp för att må bra igen. Detta är en fråga som kräver mer plats och uppmärksamhet. Därför vill jag ta upp den här idag.*I början av april fick jag ett mail från Mathildas pappa. Hans dotter hade mobbats, misshandlats och stötts ut i skolan. Skolan. Den plats hon befinner sig på varje dag. I många timmar. Det var inte en trygg plats för henne. Det hade till och med gått så långt att hon börjat skada sig själv. En yttre plåga för att döva den smärta hon kände inuti. Så dåligt mådde hon. För familjen hade mardrömmen blivit sann. Att se sitt barn fara så illa. Det kan faktiskt inte beskrivas som någonting annat än en mardröm. Med den skillnaden att man som förälder inte kan vakna upp på morgonen och allt är bra igen. Pappan såg sitt barn lida. Såg hennes livslust kvävas av hårda ord, kommentarer och slag. Av mobbingen. Föräldrarna räckte inte till. De fick inte det onda att försvinna och världen att bli bra igen. Bara tanken på den ångest de måste ha känt gör mig alldeles kall. Pappan beskrev den hjälplöshet han kände. Hopplösheten. Och mörkret. Hans känslor gick att ta på genom de ord han formulerat. Men. Efter slit. Efter att Mathilda inte känt att hon var någonting värd. Så kom det en vändning. Mathilda hittade förebilder. Andra unga kvinnor. Som tog plats. Som sa vad de tyckte. Det var en viktig anledning till att hon började hitta gnistan igen. Familjen ser en uppenbar förändring. Hon gör sina läxor igen. Självförtroendet återvände till hennes elvaåriga blick. Även om allt inte blir bra över en natt. Så är Mathilda på rätt väg igen. Det behövs olika verktyg. En barn- och ungdomspsykiatri som fungerar. I hela landet. Och det behövs förebilder. Förebilder som varje dag står upp och visar unga tjejer att allt är möjligt. Att inte ta någon skit. Att alla duger precis som de är. Att ingen har rätt att få någon annan att må dåligt. Zara Larson. Linnéa Claeson. Kvinnor som har

ett imponerande driv. Starka kvinnor. Jag hoppas att de aldrig tröttnar. Och framförallt. Att de aldrig tystnar. För världen kan vara så grym. Särskilt för barn. Särskilt för unga tjejer. Mathilda. Hon är en stark kämpe. En stark tjej. Hon är 11 år. Hon kom tillbaka. Mathilda, jag vet att du tittar nu. Jag är tacksam över att jag fick ta del av din berättelse. Tårögd. Den pekar på så mycket som är viktigt. Vikten av förebilder är en del. Men även att det aldrig är den som utsätts som bär skulden för mobbingen. För kränkningarna. Ansvarvilar alltid på den som mobbar. *Centerpartiet vill därför skärpa möjligheten att omgående kunna flytta elever som stör studieron eller tryggheten för andra elever. Konsekvenserna ska drabba den som mobbar. Inte den som utsätts.*** Mathildas berättelse påminner om att vi måste ta barns och ungas utsatthet på större allvar. Om att barn och unga måste kunna få hjälp. För det finns fler barn som mår psykiskt dåligt. Oavsett vad anledningen är. Så finns det barn som behöver hjälp. Men idag gör vi inte tillräckligt för att hjälpa dem. I hela landet finns familjer som väntar på samhällets stöd. Familjer som varje dag lever med vetskapen att deras barn faller djupare ner i mörkret. På grund av mobbing. Kränkningar. Elaka bilder och kommentarer. Som andra barn utsätter sina jämnåriga för. Det är många barn som nu går med en klump i magen. Nu när skolorna börjar. Där sommarlovet bara varit en enda lång påminnelse om ensamheten. Inga sms som plingar till i telefonen. Inga likes på bilder som läggs upp på instagram. Inga vänner på snapchat. Eller så har sommaren bara varit en fortsättning på kränkningarna. Eftersom sociala medier inte tar ledigt. Förra året kom fler samtal än tidigare till Bris från barn som mådde psykiskt dåligt. Barn som hade ångest. Som skadade sig själv. Kränktes, mobbades. Barn som funderade på att ta sitt eget liv. Förstår ni allvaret? Barn som funderar på att ta livet av sig. Den psykiska ohälsan. Det var en av de vanligaste anledningarna att man ringde. En av de vanligaste anledningarna till att barnen försökte få hjälp från vuxenvärlden. Men även om problemet är vanligt. Även om utsattheten växer. Så är hjälpen ofta långt borta. Köerna för familjer att få tid på BUP, är långa. För långa. Bara en tredjedel av dem som söker hjälp får tid inom en månad för en ”första bedömning” i Dalarna. Inte ens hälften i Norrbotten. Det är faktiskt rätt och slätt en skandal. Att som förälder behöva se ditt barn må dåligt. Och sedan inte få hjälp med att hitta en väg tillbaka. Inte få hjälp att bryta ett destruktivt beteende eller förhindra att barnet tar sitt eget liv. Det är nästan omänskligt att det ska behöva vara så. Det är uppenbart att vi inte gör tillräckligt idag. Barn och ungas välmående och deras psykiska hälsa. Den förtjänar att tas på större allvar. I höstens budget kommer Centerpartiet därför föreslå att Barn- och Ungdomspsykiatri får ett extra tillskott för att korta köerna och öka

tillgängligheten. En särskild satsning på 300 miljoner per år för att öka tillgängligheten i hela landet. Pengarna ska gå till de landsting och regioner som klarar att erbjuda psykiatrisk vård inom 30 dagar. Idag är det bara två, Kalmar och Skåne, som klarar av det. *Att göra mer för barn och unga. Att skydda dem som är mest utsatta. Mina vänner, det måste vi klara av. ***Mobbning. Kränkningar. Det är tydliga exempel på barn och ungas utsatthet. Hat och hot på nätet lika så. Men det finns ytterligare en del vi inte bara måste prata om, utan också agera mot. Det finns händelser som inte borde ha hänt. Barn som drabbats av övergrepp. Av sexuella övergrepp. Det handlar om dem som inte haft en trygg barndom och uppväxt. Eller dem som haft det, men där någon ändå tagit tryggheten ifrån dem. Hur barn och unga på detta sätt blir utsatta. Hur de får ärr som kanske aldrig riktigt läker. Det är människor som finns här. Mitt ibland oss. Och vi måste orka prata om detta, även om det är jobbigt. Om hur vanliga övergreppen faktiskt är. Om att mörkertalet är stort. Att det kan vara så att uppemot nio av tio barn inte berättar. För att de inte vågar, inte vill eller inte kan säga vad de råkat ut för. För att de inte orkar vittna om det djupa sveket från vuxenvärlden. Eftersom de då upplever traumat igen. Att övergreppet spelas upp för deras inre. Om och om och om igen. Och att känslorna kommer tillbaka. Skammen. Den fruktansvärda kränkningen. Och att det kommer lika starkt som den gången, eller de gångerna det hände på riktigt. Börja med att titta dig runt omkring. Det gäller på vilken plats du än är, och räkna till fem. Enligt siffror från Rädda barnen så har var femte person varit utsatt för ett sexuellt övergrepp. Av att någon försökt klä av dem. Tagit på dem mot deras vilja. Tafsat. Eller våldtagit. *Det finns olika siffror. Men det handlar om ungefär 20 procent. Den siffran gäller över hela världen, liksom i Sverige. Men mina vänner, Oavsett om det är tre som ska bli noll. Eller fem som ska bli ingen så är varje barn, ett barn för mycket. ***Övergreppet kan ha skett på nätet, i hemmet, på fritiden, eller i skolan. Eller i skogen.” Hans beteende var påtagligt kärlekslöst.” Detta handlar om en våldtäkt. Flickan som våldtogs i blåbärsriset. Som bands fast i ett träd. Hon var 16 år. Förövaren en 50-årig man. Kärlekslöst. Ett övergrepp handlar inte om kärlek. Ett övergrepp. En våldtäkt. Det handlar om att utöva makt. Om att kränka. Skada och plåga. Och förövaren, pedofilen, vet ofta vart han ska söka efter barnet. Han vet att han ska vara där barnen är. Han letar efter barn som redan mår dåligt. Barn som kan finnas på nätet. Unga flickor som kanske redan skadar sig själva. Barn vars rop på hjälp visar sig i såren och ärren på deras armar, magar och ljumskar. Så var det i fallet jag just nämnde. 50-åringen förgrep sig på en flicka som uppenbart mår dåligt. Som han visste mår dåligt eftersom han skjutsat henne till psykologen

fler gånger. Efter att han våldtagit henne. När det handlar om denna typ av sexuella övergrepp mot barn, om äldre som utnyttjar unga flickor som redan mår dåligt. Då är metoderna utstuderade. Dessa våldtäktsmän. Dessa pedofiler. De hotar och pressar tills de får som de vill. De fortsätter hota, om mer våld. Om att skada familjemedlemmar eller husdjur om inte övergreppen kan fortsätta. Eller om barnet inte håller tyst. Genom hot och utpressning kan offren också tvingas att begå övergrepp på sig själva. *Jag blir så illa berörd. På djupet. Varenda del av mig vill skrika ut hur fel detta är. Vill skydda vartenda barn. För när det gäller sexualbrott mot barn så måste vi göra mer. Samhället måste tydligare markera. Att vi står på barnens sida. Att vi alltid står på barnens sida. ***Jag har därför med mig några förslag till förändring. När våldtäktsmän döms till så låga straff att de kan upplevas som kränkande för brottsoffren. Då är det lätt att känna att samhället inte ser allvaret i det brott som har begåtts. Då måste vi ta ansvar och visa ledarskap. Centerpartiet vill därför se skärpta straff för sexualbrott och brott mot barn. Inom ramen för en större översyn, vill vi att minimistraffen höjs. Vår gemensamma syn på hur allvarligt brottet är måste även återspeglas i det straff domstolen dömer ut. Men lika viktigt är det att domstolarna faktiskt använder hela straffskalan. Vid ett grovt barnpornografibrott, ett fall där det fanns tiotusentals hänsynslösa, våldsamma bilder och hundratals filmer. Där blev straffet fängelse, i inte ens tre år. Trots att det går att utdöma det dubbla. Vi vill också slopa preskriptionstiderna för sexuella övergrepp mot barn. Eftersom många är barn när de utsätts och inte vågar berätta förrän de är vuxna. Tas preskriptionstiden bort så kan en gärningsman ändå få sitt straff och ställas till svars för sina handlingar. Då går det inte att hålla sig borta i väntan på att tiden rinner ut. *Detta är några steg på vägen. Tillsammans med att verkligen våga prata om dessa frågor. Med sina barn. Om att det finns hemligheter som behöver berättas. Att vuxna aldrig får göra barn illa. Att du alltid bestämmer över din egen kropp. Varje steg är viktigt. För att tre ska bli noll. Eller för att fem ska bli ingen. Alla barn har rätt till en trygg uppväxt. ***Sverige riskerar att klyvas på flera sätt. Socialt och regionalt. Mellan dem som har jobb och dem som är arbetslösa. Mellan olika landsändar. Mellan stad och land. Klyftorna finns där när det gäller sjukvården. Där skillnaderna i tillgänglighet mellan olika delar av Sverige är oacceptabla. De finns där när det kommer till vilket stöd barn och unga, som mår psykiskt dåligt, får. Att väntetiderna till BUP är allt för långa. I en situation där varje timme kan vara outhärdlig. Då är det orimligt att behöva vänta i månader för att barnet ska få hjälp. Att förhindra att Sverige fortsätter att klyvas. Att se till att Sverige kan hålla ihop. Det hör till de allra viktigaste

uppgifterna vi har framöver. Köerna måste kortas och vården blir mer tillgänglig. Vi måste bli bättre på att skydda de allra svagaste. Våra barn. Och göra mer för att komma tillrätta med barns och ungas utsatthet. För att lyckas med detta behövs ett nytt ledarskap. Och Centerpartiet står för det nya ledarskap Sverige behöver. Tack för att ni lyssnat.

Taggar

2010-tal, 2017, Centerpartiet, Kvinna, Politiska tal, Sommartal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/annie-loof-sommartal-2017>